

Viranomaisten vaatimat toiminnan ja tapahtumien turvallisuuteen liittyvät turvallisuus- ja pelastussuunnitelmat voidaan yhdistää yhdeksi asiakirjaksi.



1. Yhdistyksen turvallisuusasiakirja

Turvallisuusasiakirja kertoo, miten meillä on tapana toimia yhdistyksessämme. Yhdistyksen hallitus vastaa yhdistyksen turvallisuusasioista. Yhdistys on vastuullinen toimija ja se voi joutua korvausvelvollisuuteen huolimattomasta toiminnasta.

Yhdistyksen hallitus nimeää turvallisuusasiakirjaa valmistelevan henkilön. Hallitus vahvistaa turvallisuusasiakirjan ja päättää toimet sen jalkauttamiseksi.

Turvallisuusasiakirja

- selkiyttää työnjakoa, parantaa tehokkuutta ja taloudellisuutta
- toimii esityslistana toimijoiden palaverissa
- helpottaa uusien toimijoiden perehdyttämisessä
- helpottaa tapahtumien suunnittelua
- toimii muistilistana
- vaikuttaa toimijan/lajin maineeseen ja imagoon
- nopeuttaa tiedon välitystä
- säilytetään itsellä ”pahan päivän” varalle
- helpottaa todistelussa, jos jotain sattuu
- kunnan terveysviranomaisen valvoo ja voi vaatia nähdäkseen
- turvallisuus on laatua

Yhdistyksen turvallisuusasiakirja selostaa toimijoiden tehtävät ja osaamisen, esimerkkisällisyyttä:

1. Yhdistyksen toiminnan kuvaus
2. Yhdistyksen vastuuhenkilöt ja toimijat sekä heidän yhteystietonsa
3. Toimintatavat
 - 3.1. Yleisötapahtumat
 - 3.2. Kuluttajapalvelut, esim. liikuntaryhmät
 - 3.3. Jäsentapahtumat
 - 3.4. Koulutus ja perehdyttäminen
 - 3.5. Ohjaajien/valmentajien osaaminen
 - 3.6. Ensiaputaidot
4. Osallistujat ja ohjeistus
5. Suorituspaikat
 - 5.1. Rakennukset, reitit yms.
 - 5.2. Paloturvallisuus
 - 5.3. Väestönsuojelu
 - 5.4. Suorituspaikkojen valintaohjeet
6. Välineistö ja sen huolto

7. Toimintaohje onnettomuus- ja vahinkotilanteissa
8. Toiminta tapahtuman tai onnettomuuden jälkeen
9. Ravinto- ja hygieniaohjeisto
10. Toimijoiden ohjeistus ja päivitys
11. Vakuutukset

2. Tapahtuman turvallisuussuunnitelma

Tapahtuman järjestäjällä on korostunut huolellisuusvelvoite. Oheista muistilistaa voi muokata tapahtumien ja tarpeiden mukaan.

- tapahtuman nimi ja luonne
- vastuullinen järjestäjä
- osanottajamäärä, yleisö ja sivulliset
- vakuutukset
- tiedotus ja etukäteisohjeet tulijoille
- suunnittelu ja organisointi; kokoontumiset
- lupa- ja ilmoitusasiat: turvallisuussuunnitelma lisätään liitteeksi ilmoitukseen poliisille. Pelastusviranomaisen ja kunnan terveysviranomaiset valvovat.
- johtaminen, vastuunjakko ja työnjakko
- suorituspaikat ja reitit
- opasteet
- liikenteenohjaus ja pysäköinti
- ohjeet osallistujille
- kuulutukset ja juontaja
- järjestyksenpito
- ohjelman sisältö
- toimijoiden ja ohjaajien osaaminen ja valmiudet
- tarvittavat välineet, niiden tarkastus ja huolto
- ennakoitavat vaaratilanteet, vaikutukset ja niihin varautuminen
- toimenpiteet vaarojen ehkäisemiseksi
- ensiapuvalmius
- paloturvallisuus ja pelastustiet
- sähkö- ja muut rakenteet
- poistumis- ja suojautumismahdollisuudet
- riskianalyysi
- hygienia-asiat: ruokailu ja WC-tilat
- tapahtuman seuranta, tilastointi ja arviointi
- toimintaohjeet onnettomuuksissa tai tapaturmissa
- kriisiviestintä
- toiminta tapahtuman tai onnettomuuden jälkeen



Turvallisen liikuntaryhmän järjestäjän muistilista:

- varataan aikaa suunnitteluun
- ohjaajien/ valmentajien hyvä osaaminen ja koulutus
- tunnetaan omat vahvuudet ja heikkoudet
- sovitaan työnjaosta toimijoiden/ohjaajien kesken
- ohjaajien ensiapukoulutus ja taidot
- ensiapulaukku mukana ohjaustilanteissa
- selkeät mainokset ja etukäteisinformaatio
- hinta- laatusuhdetta mietitään
- toiminnot ja tuotteet testataan etukäteen
- osallistujien kuntotaso/toiminnan vaatavuus huomioitu
- osallistujien yhteystiedot kerätty ja säilytetty yksityisyys säilyttäen
- valitaan harjoitteet osallistujien kunto- ja taitotason mukaisesti
- tehdään alkulämmittely hyvin
- huomioidaan osallistujien vireys/taito/ sosiaalinen taso
- huomioidaan ryhmän koko ja liikkujien vaatima tila
- sovitaan harjoitusten pelisäännöt selkeästi
- ohjaajalla/ valmentajalla kuuluva ääni ja selkeä ulosanti, jotta ohjeet ymmärretään
- tarkistetaan harjoitustila jokaista harjoituskertaa ennen
- tarkistetaan välineiden kunto säännöllisesti ja ennen jokaista harjoituskertaa
- perehdytään harjoitustilan pelastussuunnitelmaan
- tiedetään, missä ovat poistumistiet
- kerätään tiedot osallistujien allergioista/ sairauksista, jos lähdetään retkille tai leireille
- tarkistetaan tarvittavat vakuutukset
- huomioidaan vastuu- ja turvallisuuskysymykset
- ei jätetä ryhmää valvomatta
- kerrotaan ryhmälle turvallisuusasioista ja harjoitellaan poistumista
- tehdään ryhmän turvallisuus- ja pelastussuunnitelma = yhdistyksen turvallisuusasiakirja
- käydään toimijoiden kanssa läpi em. asiakirja/ suunnitelma
- harjoitellaan onnettomuustilanteita
- turvallisuusasiakirja päivitetään säännöllisesti
- tehdään kriisiviestinnän suunnitelma

Ohjeita ja malleja

- Oman kunnan poliisi, pelastus- ja terveystoimikunta
- www.kuluttajavirasto.fi
- www.spek.fi
- www.112.fi
- www.nolla.fi
- www.pelastustoimi.net
- http://hura.sporttisaitti.com/huson_ratsastajat_ry/seuran_turvallisuusasiakirja/
- www.johekateam.net/turvallisuusasiakirja.doc
- vantaanlatu.com/sivut/images/turvallisuusasiakirja.doc

Turvallisuutta säätelevät

- Pelastuslaki ja asetus pelastustoimesta
- Kokoontumislaki
- Laki järjestyksenvalvoijista
- Laki kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta
- Tuotevastuulaki
- Terveystoimilaki

LÄHTEET: Yhdistyksen turvallisuusopas – turvallisia liikuntapalveluita ja yleisötapahtumia, Sirpa Arvonen. SLU-julkaisusarja 6/2004 sekä Etelä-Suomen Liikunta ja Urheilu ESLU ry:n Seura-akatemiakoulutus: Seuran turvallisuus 23.10.2012